

Dosarul nr. 3r-34/24

2-21116764-01-3r-06022024

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – I. Barbacaru

Instanța de fond: Curtea de Apel Chișinău – G. Mîra, D. Băbălău, I. Dutca

DECIZIE

03 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

în componența:

Președinte, judecător
judecătorii

Stela Procopciuc
Ion Malanciuc
Diana Stănilă

examinând recursurile declarate de către Casa Națională de Asigurări Sociale și de către Alexandru Melnic,

în cauza de contencios administrativ, intentată la acțiunea depusă de către Alexandru Melnic împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii din data de 06 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea lui Alexandru Melnic privind explicarea deciziei din data de 14 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

constată:

La 04 august 2021 Alexandru Melnic a depus acțiune în procedura contenciosului administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale prin care a solicitat:

- anularea parțială a deciziei privind stabilirea pensiei nr. 92/2021/42855 din 20 mai 2021, emisă de CTAS sect. Rîșcani, mun. Chișinău, în partea ce se referă la calculele pensiei sale pentru limita de vârstă în care nu a fost inclus întreg stagiul de cotizare și venitul mediu lunar asigurat din toată perioada de activitate, valorizat la momentul stabilirii pensiei;

- obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să efectueze recalcularea pensiei sale pentru limită de vârstă, cu includerea în calculele pensiei sale a întregului stagiul de cotizare în mărime de 33 ani și 4 luni și venitului mediu lunar asigurat pentru toată perioada de activitate, valorizat la momentul stabilirii pensiei.

Prin hotărârea din 28 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea depusă de Alexandru Melnic. (f.d. 131,139-145, vol.I)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 14 martie 2023 a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 28 octombrie 2022 și a emis o nouă decizie prin care a anulat răspunsul nr. M-1204/21 din 07 iulie 2021 a Casei Naționale de Asigurări Sociale și decizia privind stabilirea pensiei nr. 82/2021/42855 din 20 mai 2021 în partea neincluzerii în stagiul de cotizare a lui Alexandru Melnic a perioadelor de activitate: 24 aprilie 1992 – 30 iunie 1993 la întreprinderea „Markșeider”; 18 ianuarie 2021 – 01 august 2002 la întreprinderea „Market-Test” și a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale privind includerea în stagiul de cotizare lui Alexandru Melnic perioadele de activitate: 24 aprilie 1992 – 30 iunie 1993, în cadrul întreprinderii

„Markșeider”; 18 ianuarie 2021 – 01 august 2002, în cadrul întreprinderii „Market-Test”. (f.d. 178-179,180-187, vol. I)

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 23 august 2023 recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, s-a declarat inadmisibil. (f.d. 208-214,vol.I)

La 06 octombrie 2023 Alexandru Melnic a depus cerere prin care a solicitat Curții de Apel Chișinău, explicarea deciziei din data de 14 martie 2023 și anume dacă decizia instanței de apel de includere în stagiul de cotizare a perioadei de activitate, vizează și venitul asigurat. (f.d. 2, vol.II)

Prin încheierea din data de 06 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea lui Alexandru Melnic privind explicarea deciziei din data de 14 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău. (f.d. 33-36, vol.II)

La 16 ianuarie 2024 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs împotriva încheierii din data de 06 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii cu pronunțarea unei noi încheieri privind respingerea cererii lui Alexandru Melnic. (f.d. 41-42, vol.II)

În motivarea recursului Casa Națională de Asigurări Sociale a menționat că soluția instanței de apel de respingere a cererii lui Alexandru Melnic privind explicarea deciziei din data de 14 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău este corectă, însă motivarea actului judecătoresc este incorectă.

În acest sens autoritatea recurentă a menționat că prin motivarea încheierii instanța de apel de fapt a dat o explicare a deciziei din data de 14 martie 2023, indicând expres că rezultă includerea atât a perioadei de activitate, cât și veniturilor realizate de intimat pentru perioada 18 ianuarie 2001- 01 august 2002.

Casa Națională de Asigurări Sociale a subliniat că pretinsele venituri realizate de către Alexandru Melnic în perioada de referință nu au fost obiectul examinării, instanța de apel în conținutul deciziei din 14 martie 2023 nu a constatat nicidecum vreun venit asigurat realizat de către intimat, ci doar relațiile de muncă în perioadele 24 aprilie 1992 – 30 iunie 1993 și 18 ianuarie 2021 – 01 august 2002 ce urmează a fi incluse la stabilirea pensiei.

Astfel, autoritatea recurentă a indicat că încheierea contestată este contradictorie, or pe de o parte instanța de apel a respins cererea, iar pe de altă parte din motivarea acesteia se constată o explicație, fapt ce creează incertitudine la etapa executării pentru părți.

Împotriva încheierii din 06 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a depus recurs și Alexandru Melnic, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii cu soluționarea problemei privind admiterea cererii și explicarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2023. (f.d. 44-45,vol.II)

În motivarea recursului Alexandru Melnic a menționat că încheierea este contradictorie, or instanța de apel în motivarea încheierii de fapt a explicat dispozitivul încheierii, dar a dispus respingerea cererii privind explicarea deciziei din data de 14 martie 2023.

Alexandru Melnic a susținut că instanța de apel eronat a constatat că cererea nu se încadrează în prevederile art. 251 din Codul de procedură civilă din motiv că la caz este necesară explicarea dispozitivului hotărârii deoarece acesta este interpretat eronat de către debitor, care consideră că dispozitivul nu se referă la venitul asigurat realizat în perioadele respective și nu execută hotărârea judecătorească.

Prin prisma art. 191, alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curților de apel.

În corespundere cu articolul 241, alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 06 decembrie 2023, notificată prin intermediul poștei electronice Casei Naționale de Asigurări Sociale la data de 02 ianuarie 2024, iar lui Alexandru Melnic la 16 ianuarie 2024. (f.d. 38, 39, vol.II)

Recursurile, depuse de către Casa Națională de Asigurări Sociale la 16 ianuarie 2024 și de către Alexandru Melnic la 29 ianuarie 2024, sunt în termen.

Conform art. 243, alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

Examinând recursurile declarate de către Casa Națională de Asigurări Sociale și de către Alexandru Melnic, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție le consideră întemeiate și care urmează a fi admise din considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.

Din suportul probator prezentat, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că la 14 martie 2023 Curtea de Apel Chișinău a emis decizia prin care a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 28 octombrie 2022 și a emis o nouă decizie prin care a anulat răspunsul nr. M-1204/21 din 07 iulie 2021 a Casei Naționale de Asigurări Sociale și decizia privind stabilirea pensiei nr. 82/2021/42855 din 20 mai 2021 în partea neincluserii în stagiul de cotizare a lui Alexandru Melnic a perioadelor de activitate: 24 aprilie 1992 – 30 iunie 1993 la întreprinderea „Markșeider”; 18 ianuarie 2021 – 01 august 2002 la întreprinderea „Market-Test” și a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale privind includerea în stagiul de cotizare lui Alexandru Melnic perioadele de activitate: 24 aprilie 1992 – 30 iunie 1993, în cadrul întreprinderii „Markșeider”; 18 ianuarie 2021 – 01 august 2002, în cadrul întreprinderii „Market-Test”. (f.d. 178-179,180-187, vol. I)

La 06 octombrie 2023 Alexandru Melnic a depus cerere prin care a solicitat Curții de Apel Chișinău, explicarea deciziei din data de 14 martie 2023 și anume dată trebuia să fie inclusă în decizia instanței de apel sintagma „cu venitul asigurat” pentru includerea în stagiul de cotizare perioadele de activitate cu salariu. (f.d. 2, vol.II)

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din data de 06 decembrie 2023 a respins cererea lui Alexandru Melnic privind explicarea deciziei din data de 14 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău. (f.d. 33-36, vol.II)

Atât Casa Națională de Asigurări Sociale, cât și Alexandru Melnic, contestând cu recurs încheierea, au criticat soluția instanței de apel, menționând că aceasta este contradictorie cu motivarea.

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 06 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs constată că instanța de apel a cercetat superficial starea de fapt a speței, iar drept consecință a emis un act judecătoresc contradictoriu.

În conformitate cu prevederile art. 195 din Codul administrativ procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

Prin urmare, regulile stabilite în Codul de procedură civilă se aplică numai în completarea Codului administrativ.

În conformitate cu art. 251, alin. (1) din Codul de procedură civilă dacă sunt necesare explicații referitor la sensul, extinderea sau aplicarea dispozitivului hotărârii sau dacă hotărârea cuprinde dispoziții contradictorii, instanța emitentă, la cererea participanților la proces sau a executorului judecătoresc, dă explicații asupra dispozitivului ori omite dispozițiile contradictorii fără a modifica cuprinsul hotărârii.

Completul de judecată evidențiază că, în spiritul dreptului procedural civil, hotărârea judecătorească trebuie să fie certă, să nu producă confuzii și să nu creeze disensiuni pentru cei care urmează să-și conformeze conduita prescrierilor acesteia.

Pentru a aduce o certitudine, necondiționalitate și deplinătate hotărârii judecătorești, legiuitorul a investit instanța de judecată inter alia cu dreptul de a explica conținutul hotărârii ori a omite dispozițiile contradictorii.

La examinarea cererii de explicare a hotărârii nu se pot discuta împrejurări, care ar repune în discuție o hotărâre judecătorească irevocabilă, deoarece acest fapt contravine autorității lucrului judecat.

Obiectul explicării unei hotărâri judecătorești se poate referi doar la înțelesul hotărârii, limitele și modalitatea executării prestațiilor, precum și la cercul persoanelor vizate prin hotărâre.

Prin prisma prevederilor normei sus citate, Completul de judecată apreciază ca fiind întemeiate criticele Casei Naționale de Asigurări Sociale și ale lui Alexandru Melnic precum că încheierea din 06 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău este contradictorie. Or, din motivarea încheierii din 06 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău rezultă că instanța de apel a explicat că din conținutul deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2023 rezultă că s-a inclus atât perioada de activitate, cât și veniturile realizate, făcând referire la prevederile Legii nr. 156 din 14 octombrie 1998 și Hotărârea Guvernului nr. 165 din 21 martie 2017, deci stagiul de cotizare – este perioadă de activitate pentru care s-au plătit contribuții de asigurări sociale de stat în bugetul asigurărilor sociale de stat și că în stagiul de cotizare este inclus venitul asigurat, însă contrar acestei constatări a respins ca fiind neîntemeiată cererea lui Alexandru Melnic privind explicarea deciziei din data de 14 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În circumstanțele expuse, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, relevă că soluția adoptată de către Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 06 decembrie 2023, nu poate fi menținută de către instanța de recurs, or aceasta este în

contradicție cu motivarea. Or, dispozitivul încheierii indică expres respingerea cererii de explicare a lui Alexandru Melnic, pe când din conținut se denotă contrarul. Situația în cauză nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Astfel, reieșind din considerentele menționate și având în vedere că încheierea din 06 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău este neîntemeiată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a admite recursurile depuse de către Casa Națională de Asigurări Sociale și de către Alexandru Melnic, de a anula încheierea cu remiterea cauzei în instanța de apel.

În conformitate cu art. 243, alin. (1), lit. c) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admit recursurile depuse de către Casa Națională de Asigurări Sociale și de către Alexandru Melnic.

Se anulează încheierea din 06 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza de contencios administrativ, intentată la acțiunea depusă de către Alexandru Melnic împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru rejudecarea cererii lui Alexandru Melnic privind explicarea deciziei din data de 14 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă